

Naar aanleiding van Politiek in de school.

door NANNIE VAN WEHL.

Qu'un vain paperassier cherche, graffe et s'informe.
Même quand il a tort, le poète a raison.

Rostand. l'Aiglon.

L. C. van Duinen schrijft in zijn Politiek in de School:

„Het zou buitengewoon belangwekkend zijn, om te weten, of ook bij vorige revoluties (vóór deze Duitse revolutie) in andere landen, jongelui van 16, 17 jaar een woordje meegesproken hebben. Misschien dat een historicus ons hierin wil voorlichten.”

Deze regels deden me naar l'Aiglon grijpen. Ik sloeg op het gesprek tusschen l'Aiglon en den jongen samenzweerder die hem namens Jeune France den kroon van Frankrijk komt aanbieden. De laatste stelt zich zelf voor:

„Un Anonyme.

las de vivre en un temps qui n'a rien de sublime —

Artiste, Jeune France et Carbonaro.

„Libéral.

l'Aiglon begrijpt hem volkomen.

J'ai tout seul, ici, sentir monter du fond de mon sang le malaise,

Dont souffre en ce moment la jeunesse française.

Doch hij gaat niet in op de voorstellen van den afgezant der Fransche jeugd. Toen is toch de Juli-revolutie uitgebroken. al ging 't er niet meer om een Bonaparte op den troon te zetten.

In welke geschiedkundige studie kan ik de woorden gelezen hebben: „Het nerveuze geslacht, tusschen twee veldtochten in verwekt, deed de Juli-revolutie losbarsten?”

En dan zet de noodlottige reeks zich voort: achttien jaar later: de Februari-revolutie, twee-en-twintig jaar later de Fransch-Duitse oorlog en de Parijsche Commune. Das Böse, dass immer wieder Böses musz gebären.

Toen kreeg de wereld een tijdlang — betrekkelijke — rust. Alle tijd werd winst. Hoe langer de vrede zou duren, hoe minder kans er nog op oorlog zou zijn.

Zoo dacht men.

Tot in Juli 1914 het schot van Prinzip weerklonk — Prinzip was zeven-tien jaar.

Gezin en School

jg. 8, nr. 8/9,
aug../sept. 1933

En nu zijn zij veertien tot achttien, die geboren zijn in de barning der tijden — zijn zij achttien tot twee-en-twintig die opgegroeid zijn in de zwaarste oorlogsellende. En ik heb menige deskundige, 't zij arts of paedagoog, gesproken, die zelfs aan de Nederlandsche jeugd, geboren in dien tijd, de fatale kenmerken van die allerduisterste jaren nog ontdekt — aan den jeugdigen geest en aan het jeugdige lichaam.

Das Böse, dass immer wieder Böses muss gebären.

Laten wij ouderen deze dingen goed voor oogen houden, opdat we wat méér begrijpen van al het verbijsterende en ontstellende om ons heen, vooral in de houding van de jeugd.

Maar laten we ze toch vooral niet te veel voet geven, door ze au serieux te nemen, waar ze bij nadere beschouwing toch eigenlijk maar groote praatjesmakers blijken te zijn. En ze „opvoeden tot zelfstandigheid” in de geest van het kordate naamlooze artikel in afl. 5 van Gezin en School.

Ik wil even u en mezelf kwellen:

U weet wel: The fine August morning in 1896, van You never can tell.

En Mrs. Clandon in gesprek met haar vriend Mac. Comas, die ze in achttien jaar niet gezien heeft.

Hij klaagt haar: „I'm out of everything, because Ive refused to bow the knee to socialism.”

Mrs. Clandon roept geestdriftig uit: „But I can prove that Socialism its a fallacy.”

En dan hij, zoo zielig: „It is by proving that, Mrs. Clandon, that I have lost all my young disciples.”